

C/2025/3261

24.6.2025

Begäran om förhandsavgörande framställd av Sąd Okręgowy w Warszawie (Polen) den 26 februari 2025 – B.Ż., V. sp. z o.o. mot T. SA, Ł.W.

(Mål C-159/25, Rowicz ⁽¹⁾)

(C/2025/3261)

Rättegångsspråk: polska

Hänskjutande domstol

Sąd Okręgowy w Warszawie

Parter i det nationella målet

Klagande: B.Ż., V. sp. z o.o.

Motpart: T. SA, Ł.W.

Tolkningsfrågor

Mot bakgrund av artikel 2 och artikel 19.1 andra stycket i fördraget om Europeiska unionen, i förening med artiklarna 20 och 47 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna, och skäl 61 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/1689 av den 13 juni 2024 om harmoniserade regler för artificiell intelligens och om ändring av förordningarna (EG) nr 300/2008, (EU) nr 167/2013, (EU) nr 168/2013, (EU) 2018/858, (EU) 2018/1139 och (EU) 2019/2144 samt direktiven 2014/90/EU, (EU) 2016/797 och (EU) 2020/1828 (förordning om artificiell intelligens), ⁽²⁾ ska en nationell domstol i sista instans anses vara en oavhängig och opartisk domstol som inrättats enligt lag – som säkerställer att målet prövas utan oskäligt dröjsmål på ett icke-diskriminerande sätt samt garanterar ett effektivt domstolskydd – när domstolens dömande sammansättning innefattar en domare från samma domstol som tilldelats mål med hjälp av en slumpvalsgenerator enligt en rapport om lotning och ett beslut från domstolens domarkollegium:

- 1) när domstolens förvaltningsorgan, Kolegium Sądu Okręgowego (regiondomstolens domarkollegium, Polen), godtyckligt och i strid med nationella bestämmelser om fördelning av mål, har beslutat att skilja en domare från mål som redan lottats på denne, trots att villkoren i nationella bestämmelser om att skilja domare från mål inte var uppfyllda, samt att beslutet fattades i strid med principen om att domstolens dömande sammansättning endast får ändras om målet inte kan handläggas av rätten i dess befintliga sammansättning eller om det föreligger ett bestående hinder för att handlägga målet i en sådan sammansättning,
- 2) när en ny domare har utsetts till att handlägga mål med hjälp av en slumpvalsgenerator (systemet för slumpmässig fördelning av mål) – och systemet har upprättats av företrädaren för den verkställande makten, nämligen justitieministern, efter att denne fastställt regler om fördelning av mål och slumpmässig fördelning av mål vid domstolarna genom en rättsakt motsvarande en förordning från justitieministern (§ 43–76 i Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z 18.6.2019 r. – Regulamin urzędowania sądów powszechnych (justitieministerns förordning av den 18.6.2019 – Rättegångsregler för allmänna domstolar)) – på ett sätt som strider mot rätten till en oavhängig och opartisk domstol och principen om rätten till en domstol som inrättats enligt lag,
- 3) när en ny domare har utsetts till att handlägga mål med hjälp av en slumpvalsgenerator (systemet för slumpmässig fördelning av mål) – trots att det saknas insikt om, och möjlighet att granska, källkoden för algoritmen för slumpmässig fördelning av mål och hur systemet fördelar mål mellan domare (uppgifter om systemet har endast offentliggjorts på webbplatsen för Biuletyn Informacji Publicznej (offentlig informationsbulletin)), samtidigt som systemet är mottagligt för fel och yttre påverkan – på ett sätt som innebär att parternas rätt till en rättvis rättegång åsidosätts,
- 4) när en ny domare har utsetts till att handlägga målen med hjälp av en slumpvalsgenerator (systemet för slumpmässig fördelning av mål) – och systemet har upprättats av företrädaren för den verkställande makten, nämligen justitieministern, efter att denne fastställt regler om fördelning av mål och slumpmässig fördelning av mål vid domstolarna genom en rättsakt motsvarande en förordning från justitieministern (§ 43–76 i Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z 18.6.2019 r. – Regulamin urzędowania sądów powszechnych (justitieministerns förordning av den 18.6.2019 – Rättegångsregler för allmänna domstolar)) – på ett sätt som strider mot principen om parternas rätt att få sin sak prövad utan onödigt dröjsmål, eftersom domstolen inte kan garantera domare en jämn arbetsbörda i samband med att systemet för slumpmässig fördelning av mål tillämpas – på ett sätt som innebär att parterna diskrimineras och principen om allas likhet inför lagen åsidosätts,

⁽¹⁾ Förevarande mål har getts ett fiktivt namn. Detta namn är inte någon av rättegångsdeltagarnas verkliga namn.

⁽²⁾ EUT 2024, L 2024/1689, s. 1.

- 5) när det uppstår en situation där en domare dömer i ett mål där förfarandet är ogiltigt på grund av att domstolens dömande sammansättning är rättsstridig, samtidigt som parterna inte garanteras ett effektivt domstolsskydd,
- 6) när det i nationell rätt inte föreskrivs något effektivt rättsmedel för att överklaga ett skriftligt beslut som fattas av domstolens förvaltningsorgan rörande fördelningen av mål, utnämningen av domare och domstolens sammansättning – på så vis att det inte föreskrivs något rättsmedel som säkerställer att en domare kan överklaga nämnda beslut till en oavhängig och opartisk domstol och få sin sak prövad i ett domstolsförfarande som uppfyller kraven i artikel 47 i stadgan om de grundläggande rättigheterna?
